

TÜRKİYE DÖKÜM SANAYİCİLERİ DERNEĞİ
THE TURKISH FOUNDRY ASSOCIATION

2024

ERDOĞAN NAS ÇEVRE ÖDÜLÜ

BAŞVURU KILAVUZU

GENEL BİLGİ

Geçmişten günümüze tüm dünyada, gelişen teknoloji ile sanayi sektörü de giderek büyümektedir. Bu hızlı artış beraberinde çevre sorunlarını gündeme getirmiştir. Günümüzde çevreyi ilgilendiren önemli sanayi kuruluşları; Enerji, Gıda, Demir-Çelik, Orman ürünleri, Kimya, Makine ve yedek parça, Madencilik, Turizm olarak sıralanabilir.

Gerek kullanılan hammaddeler gerekse proses gereği çevresel etkileri değerlendirilmesi gereken ve çevre yönetim stratejisi belirlemesi ve uygulaması gereken sektörlerin başında döküm sektörü gelmektedir.

Rekabet edebilmek ancak kendimizi geliştirmekle mümkün olacaktır. Yarını düşünmeden yapılan her olumsuz çevre etkisi, yaşamın maliyetini bir kat daha arttırmakta ve sürdürülebilir kalkınma ve refah hedeflerine ulaşmayı tehdit etmektedir.

Günümüz sanayileri doğanın korunması ve kullanılabilirliğin sürekli olması için “çevre stratejileri” geliştirmektedirler. Çünkü biliyorlar ki, artık kaynaklara sahip olmak tek başına yeterli değildir. Günümüzde rekabet gücünü yaratan asıl önemli etken, kaynakları verimli biçimde kullanabilmek, üretirken israf etmemektir.

Ayrıca; Avrupa ülkeleri ve diğer ülkelerde çevre ve insan sağlığının korunması konusunda karşılaşılan taleplerin artıyor olması çevresel bir işletme yaklaşımını zorunlu hale getirmekte ve üçlü bilanço sistemleri giderek yaygınlaşmaktadır.

Müşteriler, yalnızca kısa vadeli ve kâr amacına dayalı ürün politikalarını kabul etmemekte; şirketlerden çevresel, toplumsal ve etik değerlerini de dikkate alan işletme vizyonları beklemektedir. Kurumsal itibarı yüksek şirketlerin müşteriler üzerinde bağlılık etkisi bulunmaktadır. Çalışanların işletmeyi çalışmak için uygun bir yer olarak görmesi ve diğer tüm sosyal paydaşlar ile olan olumlu ilişkileri şirketin mali performansına doğrudan etki eden unsurlar haline gelmiştir.

TÜDÖKSAD, bu kapsamda üyelerinin teşvik edilmesi ve ödüllendirilmesi amacıyla Çevre ödülleri Organizasyonu yapma kararı almıştır. Bu organizasyon ülkemizde döküm sektörünün kalıcılığını sağlayarak; çevrenin korunmasına ve gelişimine katkıda bulunmak, çevresel açıdan sürekli gelişimi teşvik etmek, değişen çevre kavramlarına uyumu cesaretlendirmek, ölçülebilir çevre yatırımlarının yanı sıra çevreye ve topluma katkıları olan kuruluşların desteklenmesi ve teşvik edilmesi amacıyla başlatılmıştır ve devamlılığı sağlanacaktır.

Organizasyon, TÜDÖKSAD üyesi tüm döküm sanayi tesislerine açıktır.

Organizasyona başvuran firmalar, “Çevre Yönetim Süreçleri ”ne ilişkin verilerini derleme ve gözden geçirme imkânı bulacaklardır. Başvuran kuruluşlar için ciddi bir değerlendirme olurken, olumsuz sonuçlansa dahi kuruluşlar; çevresel faaliyetlerinin gözden geçirilmesi ve zayıf oldukları noktaların tarafsız bir gözle değerlendirilmesi ile iyileştirme ve geliştirme imkânına sahip olacaklardır.

MADDE 1. AMAÇ VE KAPSAM

MADDE 1.1. AMAÇ

Türkiye’de döküm sektörünün uluslararası standartlar ve mevzuatlara göre sürdürülebilir büyümesinin teminini sağlamak, TÜDÖKSAD üyesi dökümhaneler arasında çevre yönetimi ve uygulamalarını sürdürülebilirlik perspektifi doğrultusunda da desteklemek ve farklılıklarını ödüllendirmektir.

MADDE 1.2. KAPSAM

TÜDÖKSAD üyesi döküm sanayi tesisleri olup, TÜDÖKSAD Çevre Komitesi üyeleri arasından oluşturulacak Değerlendirme Komitesi tarafından değerlendirme yapılacaktır

MADDE 2. ÇEVRE ÖDÜLÜ SÜREÇ ZAMAN ÇİZELGESİ

2024 Yılı Çevre Ödülü Süreç Zaman Çizelgesi

Adımlar	Şubat	Mart	Nis	May	Haz	Tem	Ağustos	Eylül	Eki m	Kasım
Çevre Komitesi Toplantısı										
Standartların belirlenmesi										
Karar ve Bilgilendirme										
Duyuru - Süreç Başlangıcı										
Başvuru dosyalarının yayınlanması										
Başvuru tarihi (son)										
Değerlendirme süreci - Ön eleme - Saha değerlendirmesi Sonuçlandırılması										
Ödül Töreni										
	Sürecin tamamını ifade etmektedir.									

MADDE 3. BAŞVURU SÜRECİ

Organizasyon, TÜDÖKSAD üyesi olan tüm döküm sanayi tesislerinin başvurusuna açıktır.

MADDE 3.1. BAŞVURU DOSYALARI

Başvurmak isteyen kuruluşlar, **EK1 'de verilen Başvuru Dosyası İçerik Listesi'**ne göre başvuru dosyası (En fazla 50 sayfaya kadar) hazırlayacaktır.

Başvuru dosyası formda kullanılan numaralandırma sistemine uygun olacaktır. Başvuru dosyasının başında "içindekiler" ve kapak sayfası bulunacak, dosyalar elektronik ortamda hazırlanarak, konu başlıkları ile ayrılmış şekilde sunulacaktır. Başvuru dosyası A4 boyutunda, 12 punto ile yazılacaktır. Başvuru formunda istenilen analiz raporları orijinal şekliyle ve tesisin performansını göstermesi açısından son üç yıla ait verileri kapsayacak şekilde düzenlenecektir. Katılımcıların tanıtım katalogları rapora eklenmeyecektir. Başvuru formunda verilen bilgi ve belgelerin her türlü sorumluluğu başvuran kuruluşa aittir.

Hazırlanacak dosyalardaki kapak sayfaları, içindekiler sayfası, analiz raporları sayfa sınırlaması dışında tutulacaktır. Başvuru dosyası pdf formatında E-posta yoluyla TÜDÖKSAD'a teslim edilecektir.

Başvuru dosyaları ve organizasyon ile ilgili her türlü bilgi TÜDÖKSAD ya da internet sayfasından temin edilebilir.

MADDE 3.2. BAŞVURU KRİTERLERİ

Ödüle başvuruda bulunanların aşağıda belirtilen konularda çalışmalar yapması beklenir;

1. Tesiste seçilen üretim prosesi ile kullanılan hammadde, yardımcı madde, katkı maddeleri veya elde edilen ürünün çevre kirliliğini önleme açısından katkı sağlaması, Üretim teknolojisinin benzer teknolojilere kıyasla çevreyi koruyucu olması ve çevre dostu girdi olması,
2. Üretim sonucu oluşan atıkların en az düzeyde olması, atık oluşumu halinde geri kazanma yöntemleri uygulanarak tekrar üretime geri dönüşü sağlanması, geri dönüşü olmayan atıklar için uygun bertaraf yöntemleri ile çevreye zarar vermeyecek şekilde bertarafının temin edilmiş olması,
3. Tesis içinde uygulanan prosesin dışında; üretim akışının belli bölümlerinin (mamul, yarı mamul kısımlarının yapıldığı), tedarikçilerdeki üretim atık/döngüsünün de tanımlanması, İşletmenin kendi üretim alanı için tanımlanan kriterlerin tedarikçiler için de geçerli olması, Çevre kirliliğinin önlenmesi konusunda teknolojik gelişmeleri takip ederek mümkün mertebe kendi işletmelerine tatbik etmesi,
4. Doğal kaynak tasarrufu özellikle enerji verimliliği konusunda çalışmalar yapması ve etkin kaynak kullanımına ilişkin teknolojik gelişmeleri takip ederek imkânlar çerçevesinde kendi işletmelerine tatbik etmesi ve kaynak yönetimi konusunda personelinin bilinçlendirmesi, Doğal kaynak kullanımı ve çevreci bilincin yaygınlaştırılması konusunda sosyal sorumluluk projeleri de gerçekleştirebilmesi.

Başvuruda bulunanlarda son üç yıl içerisinde Çevre Ödülü'nü kazanmamış olma şartı aranır.

Dolayısıyla Çevre Ödülünü alan katılımcı, ödül aldığı yılı takip eden 3 yıl içinde bu ödül için başvuruda bulunamaz. Ancak Teşvik Ödülü alan katılımcı sonraki yıllarda Çevre Ödülü'ne başvuruda bulunabilir.

MADDE 4. ÖDÜL BAŞVURULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. DEĞERLENDİRME KOMİTESİ

Değerlendirme Komitesi; TÜDÖKSAD Çevre Komitesi üyeleri ve çeşitli paydaşlar arasından oluşturulacaktır. Komite; finale kalan her dosya için, çevre yönetimi konusunda deneyimli bir başkan ve beş üyeden oluşur ve oluşturulurken tarafsızlık ve bağımsızlık ilkeleri referans alınır. Çevre Komitesinin ana işlevi; Çevre Ödül Organizasyonu sürecini belirlemek, sürekli iyileştirme çalışmaları yapmak, süreç ile ilgili her türlü faaliyetin plan programını hazırlamak, Değerlendirme Komitesini tespit etmek ve sahada yapacağı çalışmalarla ilgili yardımcı olmak, son değerlendirmeyi yapmak, ÇEVRE ÖDÜLÜ seçilmesini gerçekleştirmek ve bu organizasyona başvuruyu teşvik edici yönde çalışmalar geliştirmektir.

4.2. DEĞERLENDİRME SÜRECİ

4.2.1. Ön eleme: Başvuru dosyaları, içerik ve teknik yeterlilik bakımından Değerlendirme Komitesi tarafından incelenir. Ön eleme aşamasında ilave bilgi ve belge istenebilir.

4.2.2. Saha Ziyaretleri: Başvuran firmalar, Değerlendirme Komitesi tarafından; TÜDÖKSAD tarafından yapılan organizasyonla saha ziyareti yapılarak incelenir. Saha incelemeleri sırasında, daha önce başvuru için dijital formatta iletilen başvuru dosyası içeriğinin asıl nüshaları incelenecektir. Ayrıca, ilave bilgi ve belge de istenebilir. Saha incelemesi yapılarak, **Saha İnceleme ve Değerlendirme Formu** ile kayıt altına alınır.

4.2.3. Final Değerlendirmesi: Değerlendirme Komitesi tarafından kayıt altına alınan saha inceleme ve değerlendirme sonuçları neticesinde başvuru kategorilerine göre ödüle hak kazanan kuruluşlar belirlenir. Saha ziyaretine kalan ancak Çevre Ödülünü kazanamayan katılımcılara **Değerlendirme Raporu Formatına** uygun değerlendirme raporu verilir.

MADDE 5. ÖDÜLLERİN DAĞILIMI

Sürdürülebilir kalkınma süreci içerisinde sanayi-çevre iş birliğini temin etmek amacı ile çevre yönetim sistemi uygulayan veya mevcut sistemlerini geliştirme çabası içinde olan TÜDÖKSAD üyesi Döküm işletmeleri Çevre Ödülü'ne başvurabilir.

Çevre Ödülü, katılanlar arasından genel değerlendirme kriterlerine en uygun bulunanlara verilir. Komitenin kararı doğrultusunda ikinci ve/veya üçüncü olarak seçilen katılımcılara ise Teşvik Ödülü verilir.

MADDE 6. DİĞER HÜKÜMLER

Organizasyona başvuracaklar gerekli dokümanları TÜDÖKSAD'dan veya internet sitesinden temin eder. Ödül başvurularının değerlendirilmesi aşamalarında, yerinde yapılacak incelemeler için her türlü organizasyon giderleri TÜDÖKSAD Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek tarifeler doğrultusunda TÜDÖKSAD tarafından karşılanır.

Değerlendirme Komitesi tarafından ödüle layık görülen katılımcıların ödülleri verilmesi ile ilgili her türlü sekreteryaya vb. işlemler TÜDÖKSAD tarafından yerine getirilir ve TÜDÖKSAD Yönetim Kurulu Başkanlığı'na sunulur. Ödülün verilme tarihi, verilme şekli ve ödülün ne şekilde kimler tarafından dağıtılacağı TÜDÖKSAD Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Değerlendirme Komitesi için toplantı huzur hakları ile gerekli görüldüğü hallerde görevlendirilecek saha değerlendirme ekibine ve diğer uzmanlara ödenecek ücretler TÜDÖKSAD Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

MADDE 7. GİZLİLİK KURALLARI

Başvuran kuruluşların, başvuru dosyalarındaki bilgiler, değerlendirme sonuçları, saha denetim bulguları kişilere açıklanmaz.

MADDE 8. UYGULAMA VE YÜRÜTME

İşbu kılavuz gereklerini uygulamak, yürütmek TÜDÖKSAD Yönetim Kurulu yetkisindedir.

MADDE 9. EKLER

EK1: Çevre Ödülü Başvuru Dosyası İçerik Formatı

EK1: ÇEVRE ÖDÜLÜ BAŞVURU DOSYASI İÇERİK FORMATI

1. TESİS HAKKINDA BİLGİ

- 1.1. Proses sınıflandırması için proses akış şemaları
- 1.2. ÇYS (Çevre Yönetim Sistemi) kapsamındaki eğitim faaliyetleri / planları
- 1.3. Şirket Politikası ve Taahhütleri

2. ÇEVRE YÖNETİM BİRİMİ

- 2.1. Personel Sayısı
- 2.2. Personel Nitelikleri
- 2.3. *Sistem Uygulamaları ve Kalite Sertifikaları hakkında bilgi (ISO 14001, ISO 9001, ISO 45001, IATF 16949, 5S, 6 SİGMA vb.)

*Sertifikalarınızın dijitallerini dosyaya ekleyiniz.

3. ÇEVRE İZİNLERİ

- 3.1. Çevre izin kapsamı (Çevre İzin-GFB Belgesi, Emisyon, Gürültü Kontrolü, Tehlikeli Kimyasal Sorumluluk Sigortası vb.)
- 3.2. ÇED raporları
- 3.3. Tehlikeli Madde Atık su, Derin Deniz Deşarjı izinleri
- 3.4. Atık kullanım oranlarının değerlendirilmesi

4. ÇEVRE YÖNETİMİ

- 4.1. *Atık Yönetimi (Evsel, Proses, Tehlikeli, Tehlikesiz, Özel Atıkların depolanması, raporlanması, beyan edilmesi) hakkında bilgi
  - 4.2. **Atık su Yönetimi hakkında bilgi
  - 4.3. Emisyon Yönetimi hakkında bilgi
  - 4.4. Sera gazı emisyon yönetimi çalışmaları hakkında bilgi
  - 4.5. Karbon ayak izi hesaplarınız hakkında bilgi
  - 4.6. Çevre mevzuatı ve ilgili tüm mevzuatlara uygunluk belgeleri, Mevzuat değerlendirme ve takip çalışmaları hakkında bilgi
  - 4.7. Kimyasal Yönetimi çalışmaları hakkında bilgi (Depolama, Güvenlik formları, Yasaklı kısıtlı kimyasalların yönetimi)
  - 4.8. İç kontrol mekanizmaları hakkında bilgi (Denetim türleri, Denetçi nitelikleri)
  - 4.9. İyileştirme faaliyetleri uygulamaları ve etkinliği hakkında bilgi
- *Atık Yönetimi sözleşmelerinizi ya da izin belgelerinizi dijitallerini dosyaya ekleyiniz.
**Atık su deşarj izninizin dijitalini dosyaya ekleyiniz.

5. ÇEVRE YÖNETİMİ İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ

- 5.1. Kurum içi ve dışı Çevre eğitimi çalışmaları hakkında bilgi
- 5.2. Ar-Ge çalışmaları hakkında bilgi
- 5.3. Sürekli İyileştirme projeleri hakkında bilgi
- 5.4. [Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi \(UNGlobalcompact\) On İlkesi'nden ÇEVRE ile ilgili: 7./8./9.İlkelere Uyum Kapsamında Sayılabilecek Çalışmalar](#)

6. ÇEVREYİ KORUYUCU FAALİYETLER

- 6.1. Kullanılan hammadde, yardımcı madde, katkı maddelerin daha verimli kullanılması ile ilgili çalışmalar hakkında bilgi
- 6.2. Kullanılan hammadde, yardımcı madde, katkı maddelerin veya elde edilen ürünün çevre kirliliğine etkisini önleme açısından yapılan faaliyetler hakkında bilgi
- 6.3. Doğal kaynakların verimli kullanılması ile ilgili yapılan faaliyetler ve sonuçları hakkında bilgi
- 6.4. Enerjinin verimli kullanılması ile ilgili yapılan faaliyetler (ISO 50001 vb. belgelendirme) ve sonuçları hakkında bilgi
- 6.5. Fabrika tertip düzeni ve görsel faaliyetler ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi

7. SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE HEDEFLERİ

- 7.1. [Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi Olan 17 Hedeften ÇEVRE ile ilgili: 6/12/13/15. Hedeflere Uyum Kapsamında Sayılabilecek Çalışmalar](#)
- 7.2. Yenilenebilir Enerji kullanımına dair bilgiler
- 7.3. Çevre yatırım ve harcamaları için bütçe bilgileri

**Her başlık ile ilgili en az 1 en çok 2 sayfa açıklama, geçerli sertifika/izin/belgeler ve fotoğraflar eklenecektir.